

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **B.G.**

skazanego z art. 177 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 31 lipca 2026 r.,

wniosku pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej o zasądzenie kosztów obrony z wyboru w postępowaniu kasacyjnym,

na podstawie art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 626 § 2 k.p.k., art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. oraz § 11 ust. 2 pkt 6 i § 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 t.j.)

p o s t a n o w i ł

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz oskarżycielki posiłkowej K.Ł. kwotę 1 920 zł (jeden tysiąc dziewięćset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów obrony z wyboru w postępowaniu kasacyjnym, w tym obrony na rozprawie przed Sądem Najwyższym i wydatków poniesionych za sporządzenie odpowiedzi na kasację.

UZASADNIENIE

Jeden z pełnomocników oskarżycielki posiłkowej K.Ł. z wyboru – adw. K.W. wystąpiła do Sądu Najwyższego z wnioskiem o zasądzenie na rzecz oskarżycielki

posiłkowej, która w postępowaniu przed Sądem Najwyższym korzystała z jej pomocy, kosztów procesu, w tym wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, według norm przepisanych. Do wniosku załączyła pełnomocnictwo do reprezentowania strony przed Sądem Najwyższym w uzupełnieniu braków formalnych, do uzupełnienia których zobowiązała się na rozprawie kasacyjnej w dniu 6 maja 2026 r. (k. 72-73).

Jak wynika z akt sprawy, na rozprawie kasacyjnej w dniu 6 maja 2026 r. pełnomocnik K.Ł. reprezentowała swoją mandantkę, która nie stawiała się na terminie rozprawy, biorąc w niej czynny udział (wypowiedziała się co do kwestii merytorycznych) (protokół k. 66-67). Ponadto, w dniu 28 sierpnia 2025 r. złożyła do Sądu Najwyższego odpowiedź na kasację obrońcy skazanego B.G. (k. 27-30).

Postanowieniem z dnia 6 maja 2026 r., Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy B.G. jako oczywiście bezzasadną, a także zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne obciążając nimi Skarb Państwa (k. 68).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek pełnomocnika należało uznać za słuszny co do zasady.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że zgodnie z art. 626 § 2 k.p.k., jeśli w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, jak również, gdy zachodzi konieczność dodatkowego ustalenia ich wysokości lub rozstrzygnięcia o kosztach postępowania wykonawczego, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy, a w zakresie dodatkowego ustalenia wysokości kosztów także referendarz sądowy właściwego sądu. Przepis ten znajduje zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym w związku z wyraźnym odesłaniem przez art. 637a k.p.k.

O ile w postanowieniu kończącym postępowanie kasacyjne w sprawie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2026 r.) rozstrzygnięto co do zasady o kosztach sądowych związanych z tym postępowaniem (obciążono nimi Skarb Państwa zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.), to nie

rozstrzygnięto o kosztach poniesionych przez oskarżycielkę posiłkową K.Ł., a to wobec braku pełnomocnictwa do reprezentowania oskarżycielki posiłkowej w postępowaniu kasacyjnym złożonym wraz z pisemnym wnioskiem o zasądzenie kosztów w wymaganym terminie po rozprawie kasacyjnej. Skoro skazany został zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, to zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. (a także ww. zasadą), koszty procesu za postępowanie kasacyjne ponosi Skarb Państwa.

W myśl art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. do kosztów procesu podlegających zwrotowi należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego pełnomocnika. W zakresie postępowania kasacyjnego zasadniczo obejmują one wynagrodzenie za sporządzenie i wniesienie kasacji/odpowiedzi na kasację oraz za obronę przed Sądem Najwyższym. Jak wynika z treści wniosku oraz akt sprawy, pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej w postępowaniu kasacyjnym wykonała obie z wymienionych wyżej czynności, mianowicie reprezentowała oskarżycielkę posiłkową przed Sądem Najwyższym na rozprawie kasacyjnej w dniu 6 maja 2026 r. (protokół rozprawy kasacyjnej *k. 66-67*), a także sporządziła odpowiedź na kasację (*k. 27-30*). Tym samym oskarżycielka posiłkowa poniosła ww. koszty obrony na rozprawie przed Sądem Najwyższym, za którą to czynność rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 t.j., dalej cyt. jako rozporządzenie) w § 11 ust. 2 pkt 6 przewiduje stawkę w wysokości 1 200 zł, a także dodatkowe koszty obrony w postaci uzasadnionych wydatków z tytułu sporządzenia przez jej pełnomocnika odpowiedzi na kasację, za którą to czynność prawną ww. rozporządzenie nie przewidywało odrębnej stawki. Jednak najbardziej zbliżona swym charakterem jest opinia o braku podstaw do wniesienia kasacji (§ 11 ust. 4 pkt 2), dlatego należało na tej podstawie przyjąć wartość stawki minimalnej na kwotę 720 zł. W orzecznictwie prezentowany był również pogląd, że jest to czynność zbliżona do samej kasacji (zob. np. post. SN z dnia 24 października 2013 r., sygn. III KK 316/13). Przyjmując takie stanowisko, wartość stawki minimalnej zamyka się również w tej kwocie, gdyż § 11 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia ustanawia ją w wysokości 720 zł (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2021 r., III KK 218/19, LEX nr 3245744).

Stosownie do dyspozycji § 16 ww. rozporządzenia, wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego i kosztów adwokackich może zawierać oświadczenie o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata. W braku takiego oświadczenia, opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej, chyba że okoliczności określone w § 15 ust. 3 przemawiają za innym jej ustaleniem. Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, tak w ustnym wniosku o zasądzenie kosztów zawartym w protokole rozprawy kasacyjnej (k. 67), jak i w pisemnym wniosku (k. 72) nie zawarła oświadczenia o wysokości kosztów obciążających stronę z tytułu wynagrodzenia adwokata, dlatego Sąd Najwyższy ustalił wynagrodzenie pełnomocnika z uwzględnieniem ww. stawek minimalnych, nie dopatrując się przy tym okoliczności określonych w § 15 ust. 3 rozporządzenia.

Oskarżycielka posiłkowa K.Ł., jako wygrywająca proces na etapie postępowania kasacyjnego, powinna uzyskać zwrot całości poniesionych kosztów związanych z tym postępowaniem, które to - zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego - należy ustalić jak wskazano wyżej bacząc na treść § 15 ust. 3 oraz § 11 ust. 2 pkt 6 i § 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia (zob. postanowienia SN: z dnia 29 lipca 2022 r., III KK 72/21, LEX nr 3482106; z dnia 13 października 2022 r., V KK 49/22, LEX nr 3509710; z dnia 13 października 2022 r., V KK 218/21, LEX nr 3511321). Koszty obrony/reprezentacji z wyboru w postępowaniu kasacyjnym ustalić należało na łączną kwotę 1 920 zł, na którą składa się kwota 1 200 zł stanowiąca stawkę minimalną za obronę/reprezentację oskarżycielki posiłkowej na rozprawie przed Sądem Najwyższym oraz kwota 720 zł stanowiąca wydatek z tytułu sporządzenia przez pełnomocnika odpowiedzi na kasację (§ 11 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia). Zasądzenie kosztów obrony/reprezentacji wyższych od wskazanych powyżej kwot/stawek minimalnych (maksymalnie w wysokości ich sześciokrotności) w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy wymaga wykazania i ustalenia okoliczności uzasadniających takie rozstrzygnięcie wymienionych w § 15 ust. 3 rozporządzenia, czego pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej nie wykazała (zaniechała ich ustalenia). W swym wniosku (zarówno ustnym, jak i pisemnym) pełnomocnik nie wskazała nawet na czynność sporządzenia odpowiedzi na kasację. Dlatego Sąd Najwyższy kierując się

powyższymi wskazaniemiasądził od Skarbu Państwa na rzecz oskarżycielki posiłkowej K.Ł. koszty procesu tytułem uzasadnionych wydatków, w tym za obronę oskarżycielki posiłkowej przed Sądem Najwyższym i za sporządzenie odpowiedzi na kasację w łącznej kwocie 1 920 zł, tj. kwotę 1 200 zł (za obronę) i 720 zł (za odpowiedź na kasację).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[r.g.]